

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

ТЕМА: РОЗРАХУНОК ЕФЕКТИВНОСТІ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ

1 ПИТАННЯ ЯКІ ТРЕБА ОПРАЦЮВАТИ:

- 1 Показники економічної ефективності капітальних вкладень
- 2 Строк окупності капітальних вкладень

2 ОСНОВНІ ТЕЗИ ЛЕКЦІЇ:

Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій

Економічну ефективність виробничих інвестицій можна визначити за допомогою показників їх *абсолютної* та *порівняльної економічної ефективності*.

Абсолютна ефективність капітальних вкладень характеризує загальну величину їх віддачі та визначається відношенням величини економічного ефекту до величини понесених витрат.

Абсолютна ефективність виробничих інвестицій (капітальних вкладень) визначається за допомогою двох взаємопов'язаних показників:

- 1) коефіцієнта економічної ефективності (прибутковості) капітальних витрат;
- 2) періоду (строку) окупності капітальних вкладень.

Коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості) для окремих проектів або форм відтворення основних фондів діючих підприємств обчислюють за співвідношенням:

$$K_{np} = \frac{\Pi}{KB},$$

де K_{np} — коефіцієнт економічної ефективності (прибутковості);
для об'єктів, що будуються:

$$K_{np} = \frac{\Delta\Pi}{KB};$$

$\Delta\Pi$ — приріст прибутку в результаті вкладення інвестицій, тис. грн;

KB — сума капітальних вкладень, тис. грн;

Π — загальна сума прибутку, тис. грн.

Розрахункові значення коефіцієнтів прибутковості треба порівняти з нормативним ($K_{нор}$). Варіант капітальних вкладень визнають доцільним за умови,

Строк окупності капітальних вкладень ($T_{кв}$) є оберненим показником до коефіцієнта прибутковості:

$$K_{np} > K_{нор}$$

якщо перший показник буде перевищувати величину другого:

Розрахований показник вказує на кількість років, які необхідні для повернення первісних капіталовкладень. Це найпростіший класичний варіант визначення строку окупності капітальних вкладень.

Розрахунки *порівняльної ефективності* капітальних вкладень здійснюються тоді, коли необхідно вибрати найкращий із можливих проектів інвестування виробництва.

Для визначення *порівняльної ефективності інвестиційних проектів і вибору найкращого варіанту капітальних вкладень* застосовується показник зведених витрат (ЗВ):

$$ЗВ = ПВ + K_{\text{нор}} \times KB_i \rightarrow \min,$$

де $PВ$ — поточні витрати за i -тим варіантом (проектом), тис. грн; B_i — капітальні вкладення за i -тим варіантом, тис. грн.

Проект (варіант) капітальних вкладень з найменшими зведеними витратами вважатиметься найкращим з економічної точки зору. При цьому треба враховувати, що порівнянню підлягають лише проекти, які відповідають вимогам соціальних та техніко-економічних нормативів, охорони навколишнього середовища і техніки безпеки.

Цей метод визначення порівняльної ефективності капітальних вкладень базується на припущенні, що вкладення здійснюються одноразово в повному обсязі. В іншому випадку необхідно враховувати *чинник часу*. Для цього необхідно визначити коефіцієнти дисконтування грошових доходів (КД) до періоду здійснення інвестиційних витрат:

$$КД = \frac{1}{(1 + СД)^i},$$

де $СД$ — ставка дисконтування (норматив приведення різночасних витрат);

i — рік отримання прибутку.

За допомогою визначеного коефіцієнта дисконтування можна доходи підприємства, отримані за всі роки, привести до першого року — часу,

коли здійснені інвестиції. Цей розрахунок можна виконати шляхом множення річних доходів на коефіцієнт дисконтування і знаходження суми отриманих результатів:

$$ДД = D_1 \times КД_1 + D_2 \times КД_2 + \dots + D_n \times КД_n,$$

де $ДД$ — загальний дисконтований дохід;
 D_1, D_2, \dots, D_n — річні грошові доходи;
 $КД_1, КД_2, \dots, КД_n$ — коефіцієнти дисконтування за роками виконання інвестицій.

Дисконтування — метод оцінки інвестиційних проектів шляхом вираження майбутніх грошових потоків, пов'язаних із реалізацією інвестиційних проектів, через їх вартість у поточний момент часу.

Чиста приведена (дисконтована) вартість - різниця між приведеним (дисконтованим) грошовим доходом від інвестиційного проекту та інвестиційними витратами. Під **грошовими доходами** при цьому розуміють різницю між вартістю продукції за цінами реалізації і витратами на її виробництво та збут. До витрат, як правило, не входять витрати на амортизацію.

Ставка дисконту — процентна ставка, що характеризує щорічну норму прибутку.

Якщо чиста приведена (дисконтована) вартість позитивна (більша від нуля), інвестиційний проект слід прийняти. Позитивне значення приведеної чистої вартості означає, що поточна вартість доходів перевищує інвестиційні витрати і, як наслідок, забезпечує стабільну господарсько-фінансову діяльність

підприємства та отримання додаткових можливостей для покращення добробуту інвесторів.

Популярним показником, що застосовується для оцінки ефективності інвестицій є **внутрішня норма прибутку** (доходності). Це та ставка дисконту, при якій сума дисконтованих доходів за весь період використання інвестиційного проекту дорівнює сумі початкових витрат (інвестицій), тобто внутрішня норма прибутку — це процентна ставка (ставка дисконтування), за якої чиста приведена вартість дорівнює нулю.

Вказану норму можна трактувати також як максимальну ставку відсотка, під яку підприємство може взяти кредит для фінансування інвестиційного проекту за допомогою позикового капіталу. При цьому грошовий дохід використовується протягом певного періоду для погашення суми кредиту та відсотків за ним.

Для оцінки ефективності інвестиційного проекту застосовується показник **індексу дохідності (ІД)**, який визначається як відношення дисконтованих грошових доходів до інвестиційних витрат:

$$ІД = \frac{ДД}{КВ},$$

де *ДД* — загальна сума дисконтованого доходу за весь термін реалізації інвестиційного проекту, тис. грн;

КВ — інвестиційні витрати на реалізацію інвестиційного проекту, тис. грн.

До основних показників ефективності інвестиційного проекту належить також **термін окупності** інвестицій, при визначенні якого застосовується техніка дисконтування.

Сучасній економічній теорії та практиці відомо чимало методів оцінки інвестиційних проектів, які умовно можна поділити на дві групи:

- > статичні;
- > динамічні.

Статичні методи важливі для малих і середніх підприємств, оскільки вони інвестиційних проектів, що здійснюються в межах одного року.

Динамічні методи, як правило, застосовуються для оцінки інвестиційних проектів, термін реалізації яких більше одного року. У цьому разі використовується метод обчислення чистої теперішньої вартості та внутрішньої норми прибутку. Оскільки тут враховується фактор часу, це зумовлює підвищений інтерес до цього методу з боку українських підприємств, хоча він викликає певні проблеми.

Насамперед це стосується вибору дисконтної ставки. Враховуючи, що вітчизняний ринок капіталів перебуває у фазі становлення, поки що єдиного орієнтиру для вибору дисконтної ставки не існує. Тому для цього часто використовуються:

- > середні процентні ставки за кредитами;
- > процентні ставки конкретних банків тощо.

Якщо ризик інвестицій високий, то й ставка процента обирається вища. Крім того, актуальним для економіки України є те, що дисконтна ставка повинна враховувати рівень інфляції.

3 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ:

Вивчення теми «Інвестиційні ресурси» необхідно починати з розгляду питань, що стосуються визначення поняття інвестицій, їх складу та структури. У першу чергу необхідно з'ясувати сутнісну характеристику інвестицій взагалі, визначити важливість цього фінансового ресурсу підприємства для створення, функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, на основі офіційних інформаційних і статистичних джерел порівняти динаміку інвестування підприємств за різних умов господарювання та під впливом реформування економіки України.

Інвестиційні ресурси підприємств мають певний склад. Він формується на основі функціональної спільності елементів інвестиційних ресурсів. Тому вивчаючи тему «Інвестиційні ресурси», необхідно звернути увагу на такі найбільш вагомі елементи функціональної спільності інвестиційних ресурсів підприємств, як внутрішні, зовнішні, прямі, портфельні, реальні та фінансові інвестиції; глибоко дослідити принципи та підходи, за якими провадиться об'єднання певних ресурсів в елементні групи.

Найбільшу увагу при вивченні тематичного матеріалу необхідно приділити внутрішнім і зовнішнім джерелам інвестування у підприємницьку діяльність; визначити основи та масштаби зовнішнього та внутрішнього інвестування підприємств України за останній період; зробити прогностичні висновки щодо розвитку самоінвестування підприємств за рахунок їхніх прибутків.

Іноземні інвестиції є одним із суттєвих та вагомих джерел фінансування діяльності підприємств у період економічної кризи в Україні. Зважаючи на це, вивчення тематичних питань щодо інвестиційних ресурсів підприємств без докладного розгляду прямих і портфельних іноземних інвестицій є недоцільним. При вивченні тематичного матеріалу необхідно чітко визначити тлумачення прямих і портфельних інвестицій; з'ясувати їхні спільні та протилежні характеристики, на основі статистичних даних визначити структуру та динаміку іноземного інвестування різних галузей національного господарства України.

Значну питому вагу у загальних обсягах інвестування в Україні сьогодні мають реальні інвестиції. Тому при вивченні цього елемента інвестиційних ресурсів необхідно розглянути різновиди реальних інвестицій, звернути увагу на особливості прояву різних видів реальних інвестицій за різних умов реалізації інвестиційних проектів. Використовуючи відповідні статистичні дані, слід визначити технологічну та відтворювальну структури реальних інвестицій в Україні та динаміку їх зміни за останні декілька років.

Важливим напрямом навчального дослідження є розгляд проблемних питань, пов'язаних із визначенням необхідного обсягу і джерел фінансування виробничих інвестицій (капітальних вкладень). При цьому доцільно звернути увагу на такі блоки питань, які стосуються розрахунку обсягу інвестування, варіантів економічних ситуацій, що потребують залучення відповідних фінансових ресурсів, процесів обґрунтування джерел інвестування.

Вивчаючи тематичний матеріал з низки питань пов'язаних з проведенням розрахунків обсягу виробничих інвестицій, необхідно у першу чергу з'ясувати, в яких випадках розвитку економічних ситуацій на промисловому підприємстві треба залучати відповідні інвестиційні ресурси. Слід розглянути технологію та послідовність проведення робіт щодо збору вихідних даних і виконання повного

циклу економічних розрахунків, визначити найбільш раціональний порядок і форму представлення розрахунків для економічного обґрунтування обсягів потрібних виробничих інвестицій.

Процес економічного обґрунтування залучення інвестиційних ресурсів при всій своїй схожості у загальному вигляді має певні відмітні риси залежно від мети використання інвестицій, тобто від економічної ситуації, що склалася на підприємстві. Тому у контексті питань, пов'язаних з виконанням економічних розрахунків стосовно залучення додаткових фінансових ресурсів, необхідно розглянути та вивчити найтипівіші економічні ситуації, які створюють передумови для прийняття підприємством рішення про інвестування його діяльності. Першою і найбільш поширеною економічною ситуацією вважається така, коли попит на продукцію підприємства істотно підвищується, що вимагає відповідного збільшення обсягу її виробництва. Другою за своїм поширенням економічною ситуацією є та, для якої характерне різке зменшення попиту на продукцію, що об'єктивно ініціює освоєння виробництва нової продукції, тобто активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності. Третій різновид ситуацій має ознаки врівноваження попиту і пропозиції продукції, що обумовлює недоцільність нарощування обсягу її виробництва.

Після ґрунтовного вивчення методологічних підходів щодо економічних розрахунків необхідних обсягів інвестицій та певних економічних ситуацій доцільно перейти до розгляду тематичних питань, що стосуються обґрунтування конкретних джерел фінансування капітальних вкладень, обчислення необхідного обсягу їх відповідно до можливих варіантів економічної ситуації на ринку й підприємстві. Вивчення треба починати з визначення всієї сукупності можливих джерел інвестування як внутрішніх, так і зовнішніх для самого підприємства. Слід з'ясувати позитивні та негативні чинники, що впливають на рішення підприємств щодо залучення коштів з певних джерел; визначити найбільш пріоритетні за рівнем ефективності джерела інвестування підприємницької діяльності у певних економічних ситуаціях, в яких може знаходитися підприємство.

Активне реформування економічних відносин в Україні та подальший розвиток підприємництва потребує залучення додаткових фінансових ресурсів. Отримати такі ресурси можна за умови випуску відповідних цінних паперів. Тому при вивченні тематичного матеріалу доцільно розглянути низку проблемних питань, щодо формування та регулювання обігу цінних паперів підприємств. Опрацювання відповідного матеріалу необхідно починати з визначення ролі фінансових інвестицій у встановленні та розвитку ринкових відносин не тільки в Україні, а й інших економічно розвинутих державах світу. Слід звернути увагу на тенденції розвитку ринків цінних паперів по таких групах держав: держави з розвинутою економікою, держави з перехідною економікою та держави, що розвиваються.

Наступним кроком буде вивчення правових норм і регулюючих положень чинних законодавчих і нормативних актів державних органів, що встановлюють умови залучення й використання фінансових інвестицій підприємствами. Особливу увагу слід звернути на конституційні права підприємців і підприємств на отримання інвестицій від внутрішніх та зовнішніх інвесторів. Також треба розглянути законодавчі та нормативні акти, що встановлюють порядок і пріо-

ритети інвестування. І нарешті, необхідно визначити порядок використання підприємствами фінансових інвестицій, отриманих на різних умовах, у тому числі й під гарантії держави.

Після цього логічним буде перехід до вивчення видів застосування цінних паперів, порядку їх формування, обігу та використання. У першу чергу треба визначити всю сукупність цінних паперів, що обертається на ринку. Відтак класифікувати їх за певними спільними рисами. У кожній групі виокремити відповідного типового представника і дати йому характеристику. При вивченні видів цінних паперів слід використовувати не тільки підручник, а й законодавчі та нормативні акти, чинні в Україні. Необхідно завжди звертати увагу на риси, притаманні певному виду цінних паперів не тільки у статичній формі, а й у процесі обігу та використання.

З усієї сукупності цінних паперів найбільшого поширення на ринку набули акції. І не тільки як засіб участі у прибутках підприємства, а й як форма залучення додаткового капіталу. Ключовою проблемою у визначенні політики інвестування з використанням емісії акцій є процес визначення оптимальної суми фінансових ресурсів, одержуваних від продажу цих акцій. Тому, вивчаючи матеріал, необхідно ознайомитися з основними методологічними підходами щодо проведення економічних розрахунків та обґрунтування оптимального обсягу інвестиційних ресурсів з урахуванням грошових потоків підприємства, яке отримує інвестиції.

Ефективність діяльності підприємства, що функціонує як акціонерне товариство, визначається за обсягом отримуваних дивідендів. Для економіста однією з основних кваліфікаційних вимог є вміння виконувати розрахунки, пов'язані із визначенням величини дивідендів. Необхідно звертати увагу на те, що розрахунки обсягів дивідендів різняться між собою залежно від фаз реалізації інвестиційного проекту, а також виду акції.

На ринку цінних паперів інвестори беруть участь в актах купівлі-продажу акцій як покупці. В них і виникає потреба у визначенні доцільності вкладання коштів у підприємницьку діяльність певного акціонерного товариства. Тому майбутній економіст має вміти виконувати економічні розрахунки щодо обґрунтування доцільності придбання акцій, набути навичок аналітичної оцінки багатоваріантних розрахунків і відбору найбільш ефективного варіанта інвестування.

На завершальному етапі вивчення блоку проблемних питань, що стосуються цінних паперів, необхідно розглянути існуючу практику державного регулювання обігу цінних паперів. Використовуючи певну законодавчу базу, слід передусім звернути увагу на документи, що визначають концепцію та інвестиційну політику в Україні, а на основі статистичних даних дослідити масштаби обігу цінних паперів на різних ринках з виокремленням кожного виду цих паперів.

Інтегральною характеристикою, що визначає доцільність інвестиційного процесу, є економічна ефективність виробничих і фінансових інвестицій. У контексті цієї проблеми і виникає комплекс проблемних питань, які необхідно вивчити у рамках теми «Інвестиційні ресурси». Найпершим з таких питань є загальна методологія визначення ефективності інвестицій. Вивчення методичних

підходів слід почати з ґрунтовного ознайомлення із загальними положеннями методології визначення ефективності інвестицій, крокуючи від виробничих інвестицій до інвестицій фінансових.

Ґрунтуючись на загальних положеннях методології визначення ефективності інвестицій, можна переходити до детальнішого вивчення питань цього напрямку. На початку необхідно звернути увагу на методи врахування грошових потоків суб'єктів господарювання при реалізації певного інвестиційного проекту або програми. Тут слід враховувати не тільки можливі доходи й витрати підприємства, в яке інвестовано певні фінансові ресурси, а й динаміку дохідності інвестора. Іншим важливим чинником, що впливає на ефективність інвестицій, є час. І тому студенту необхідно навчитися провадити розрахунки ефективності інвестицій з урахуванням інфляційних або дефляційних коливань у певному проміжку часу, тобто дисконтувати грошові потоки. Не менш впливовий чинник — це ризик. Так, вивчаючи цей аспект інвестиційної діяльності, студенту слід набути навичок визначення можливих ризиків, пов'язаних із проектом інвестування. При цьому треба звернути увагу на те, що у певних сферах діяльності підприємств існують свої групи ризиків.

Розрахунок розміру ефекту від використання інвестицій сам по собі дає мало інформації фахівцеві-економісту. Для отримання повної інформації щодо результативності інвестування необхідно провести оцінку отриманих розрахункових і фактичних даних. Це можна зробити, якщо визначити чистий-приведений дохід, індекс дохідності, період окупності інвестицій та внутрішню норму дохідності. Ці показники мають певні оптимальні значення, із досягненням яких інвестування вважається доцільним та ефективним. Вивчаючи тематичний матеріал щодо показників оцінки ефективності інвестицій, слід навчитися на конкретному прикладі проводити розрахунки певних оціночних показників, їх порівняння та визначення найбільш ефективного способу інвестування.

Заключним етапом вивчення тематичного матеріалу з визначення ефективності інвестування є розгляд питань щодо особливостей та показників визначення ефективності випуску цінних паперів, оскільки загальна сукупність цінних паперів має певні різновиди, а кожному з них, у свою чергу, притаманні особливості, що забезпечують прояв конкретних характеристик у певних умовах. Тому слід виокремити групи показників ефективності, характерних для кожного виду цінних паперів, а також особливі умови, що забезпечують прояв тих чи інших показників.

Особливе місце у загальних методологічних підходах визначення ефективності інвестування посідають чинники підвищення ефективності використання капітальних вкладень і фінансових інвестицій. Тому при вивченні теми «Інвестиційні ресурси» обов'язково треба розглянути низку питань щодо цієї проблеми, у першу чергу, загальну сукупність чинників, що впливають на рівень ефективності інвестицій. Необхідно поділити їх на групи за різними принципами класифікації, визначити спільні риси взаємодії чинників кожної групи.

Доцільно найбільшу увагу приділити організаційно-економічним чинникам підвищення ефективності використання капітальних вкладень, більш детально вивчити процеси, пов'язані з удосконаленням проектно-кошторисної справи, поліпшенням технологічно-відтворювальної структури капітальних

вкладень, скороченням тривалості інвестиційного циклу та застосуванням гнучких економічних методів управління інвестиційними процесами. Вони вважаються найпоширенішими і найбільше впливають на ефективність інвестування.

Доцільно також розглянути та вивчити організаційно-фінансові важелі підвищення ефективності обігу цінних паперів; використовуючи дані фондових бірж щодо курсової вартості цінних паперів, зробити спробу визначити найбільш ефективні портфелі для вкладання вільних коштів підприємства. Це дасть змогу студенту набути певних навичок щодо оцінки та відбору високоліквідних цінних паперів.

Впровадження нововведень потребує реалізації інвестиційних проектів. І хоча на технічні нововведення припадає значна частка у загальній сукупності нововведень, вони потребують економічного обґрунтування доцільності залучення інвестиційних ресурсів і визначення строків отримання прибутків від впровадженого нововведення. Як правило, переважна частина інвестиційних проектів реалізується з використанням коштів банків та інвестиційних компаній, яких не завжди цікавить технічний бік проблеми. Отже, майбутньому економісту необхідно навчитися обґрунтовувати інвестиційний проект шляхом розробки повного або короткого варіанта бізнес-плану.

У загальному вигляді інвестиційний проект можна розглядати як документ або як певний процес. Тому, вивчаючи тему «Інвестиційні ресурси», необхідно визначити певні характеристики, притаманні інвестиційному проекту в різних його проявах. При цьому слід звернути увагу на критерії визначення ступеня завершеності інвестиційного проекту як документа, і як процесу.

Інвестиційний проект має певні форми реалізації. Студенту необхідно дослідити та визначити, що є ключовим моментом трансформування інвестиційних проектів з однієї форми в іншу. Треба з'ясувати, у яких частинах інвестиційного проекту як документа виокремлюються характерні риси тієї чи іншої форми проекту, а також яким чином визначається оптимальний обсяг інвестиційних ресурсів, необхідних для практичної реалізації інвестиційного проекту.

Значні проблеми виникають у інвесторів та інвестованих щодо вибору інвестиційного проекту з декількох альтернативних варіантів. Кожний з них має як позитивні (привабливі) риси, так і вади. Щоб уникнути певних проблем у своїй майбутній практичній діяльності, студенту необхідно докладно розібратися з характерними вимогами до результатів реалізації інвестиційних проектів, сформувані низку оціночних показників, на підставі яких приймається рішення щодо прийняття певного варіанта інвестування, тобто встановити критерії привабливості інвестиційного проекту.

4 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

ТЕСТИ

1. Інвестиції за характером участі в інвестуванні поділяються на...

- а) прями та непрями
- б) валові та чисті

- с)реальні та виробничі
- д)іноземні та приватні

2. *Залежно від того, хто виступає інвестором, інвестиції поділяють на...*

- а) прями та портфельні Б)власні та запозичені
- с)внутрішні та іноземні
- д)державні та приватні

3. *Фінансовими називаються інвестиції...*

- а)які фінансуються за рахунок фінансових коштів підприємства
- б)які використовуються для придбання акцій, облігацій та інших цінних паперів
- с)направлені на вдосконалення активної частини основних фондів
- д)вкладені у нематеріальні активи підприємства

4. *Інвестиційна діяльність підприємства може здійснюватися за рахунок...*

- а)власних фінансових ресурсів
- б)позичкових фінансових коштів
- с)залучених фінансових коштів
- д)бюджетних інвестиційних асигнувань;
- е) безплатних і благодійних внесків, пожертвувань організацій, підприємств і громадян
- ф)правильні відповіді Б), с) та д)
- г)усі відповіді правильні

5. *Величина чистих капіталовкладень визначається як...*

- а)величина валових капітальних вкладень, зменшена на розмір амортизаційних відрахувань
- б)загальна сума одноразових витрат капіталу на просте і розширене відтворення основних фондів
- с)сума валових капітальних вкладень та амортизаційних відрахувань
- д)величина амортизаційних відрахувань, котрі використовуються на просте відтворення основних фондів

6. *Позикові джерела формування інвестиційних ресурсів — це...*

- а)довгострокові кредити банку
- б)безповоротно надавані кошти на цільове інвестування
- с)емісія акцій підприємства
- д)страхова сума відшкодування збитків, обумовлена втратою майна
- е) усі відповіді правильні

7. *Імобілізована в інвестиції частина надлишкових оборотних фондів підприємства є джерелом формування інвестиційних ресурсів.*

- а)власним
- б)позиковим
- с)залученим

8. *До власних джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства не належать...*

- а)частина чистого прибутку, спрямована на розвиток підприємства
- б)емісія акцій підприємства
- с)страхова сума відшкодування збитків, обумовлена втратою майна

- d) іммобілізована в інвестиції частина надлишкових оборотних фондів підприємства
- є) реінвестована шляхом продажу частина основних фондів

9. *Вкладення, здійснювані іноземними громадянами, юридичними особами та державами, називаються...*

- a) іноземними інвестиціями
- b) закордонними інвестиціями
- c) приватними інвестиціями
- d) спільними інвестиціями

10. *Період окупності інвестицій характеризує...*

- a) ступінь покриття поточних зобов'язань за рахунок поточних активів
- b) рівень дохідності інвестицій
- c) термін, за який інвестиції повністю окупаються
- d) правильні відповіді a) і c)
- є) усі відповіді неправильні

11. *Дисконтна ставка, за якою майбутня вартість грошового потоку має бути приведена до теперішньої вартості інвестованих коштів, називається...*

- a) внутрішньою нормою дохідності
- b) дисконтною ставкою проекту
- c) середньою депозитною ставкою
- d) нормою дохідності інвестицій з урахуванням рівня інфляції, ризику й ліквідності інвестицій

12. *Величина грошового потоку за реальними інвестиціями визначається як...*

- a) сума валового прибутку та амортизаційних відрахувань від вартості матеріальних активів фірми
- b) різниця між теперішньою вартістю грошових потоків і розміром прибутку, який виплачується інвестору
- c) розмір доходу, який планує одержати інвестор
- d) сума чистого прибутку та амортизаційних відрахувань
- є) правильна відповідь відсутня

13. *Реальна вартість проекту капітальних вкладень з урахуванням результатів від продажу діючого устаткування та податків має назву...*

- a) початкові інвестиції
- b) грошовий потік
- c) зведені витрати
- d) питомі капітальні вкладення

14. *Чистий приведений дохід визначається як...*

- a) сума інвестованих коштів і приведеного до майбутньої вартості грошового потоку
- b) різниця між сумою інвестованих коштів та приведеним до теперішньої вартості грошовим потоком
- c) різниця між приведеним до теперішньої вартості грошовим потоком і сумою інвестованих коштів
- d) різниця між отриманим доходом і сумою інвестованих коштів

15. Відтворювальна структура інвестицій — це співвідношення довгострокових витрат та...

- a) форми лише простого відтворення основних фондів
- b) форми лише розширеного відтворення основних фондів
- c) простого і розширеного відтворення основних фондів
- d) правильні відповіді Б) і с) е) усі відповіді правильні

16. Фінансові інвестиції - це

- a) вкладення, які фінансуються за рахунок фінансових коштів підприємства
- b) вкладення капіталу в дохідні види фондових інструментів
- c) вкладення, направлені на вдосконалення активної частини основних фондів підприємства
- d) вкладення капіталу в нематеріальні активи підприємства

17. Які цінні папери, що обертаються на фондовому ринку, не є фінансовими інструментами інвестування діяльності підприємства?

- a) акції
- b) облігації
- c) опціони
- d) векселі
- e) ощадні сертифікати

18. Пайові цінні папери — це...

- a) інвестиційні сертифікати
- b) облігації
- c) векселі
- d) ощадні сертифікати
- e) казначейські зобов'язання

19. Яка класифікаційна ознака має найбільш суттєве значення для інвестора при виборі акції як об'єкта фінансового інвестування?

- a) особливості реєстрації та обігу
- b) характер зобов'язань емітента
- c) форма власності емітента
- d) регіональна приналежність емітента

20. Залежно від мети вкладання коштів для інвестора істотне значення має розподіл облігацій на...

- a) облігації підприємств та облігації внутрішніх державних і місцевих позик
- b) іменні облігації та облігації на пред'явника
- c) процентні та безпроцентні облігації
- d) короткострокові та довгострокові облігації

21. Обґрунтування економічної доцільності придбання акцій інвесторами зводиться по суті...

- a) до оцінки їхньої реальної вартості, яка забезпечує отримання очікуваної норми інвестиційного прибутку
- b) до розрахунку показників: період окупності, внутрішня норма дохідності, чистий приведений дохід та індекс дохідності
- c) до порівняння інвестиційних витрат і величини грошового потоку

22. Величина грошового потоку за пайовими цінними паперами розраховується як...

- a) сума періодично виплачуваних відсотків і вартість їх реалізації по закінченні терміну їх використання
- b) сума періодично виплачуваних по них дивідендів та вартість їх реалізації по закінченні терміну їх використання
- c) сума періодично виплачуваних відсотків та їхня фіксована вартість
- d) сума періодично виплачуваних дивідендів та їхня ринкова вартість по закінченні терміну їх використання
- e) реальна вартість цих фінансових інструментів

23. Цінний папір, який надає право власності на частку майна і прибутку акціонерного підприємства, — це...

- a) акції
- b) облигації підприємств
- c) ощадні сертифікати
- d) компенсаційні сертифікати e) приватизаційні сертифікати

24. Функції щодо регулювання фондового ринку належать...

- a) ДКЦПФР України
- b) Кабінету Міністрів України
- c) Антимонопольному комітету України
- d) Верховній Раді України
- e) Координаційному комітету з питань фондового ринку при Президентові України

25. Ринковий курс акції визначається як...

- a) відношення дивідендів на акцію до ставки дисконту
- b) відношення дивідендів на акцію до середньо-ринкового курсу акції за певний період
- c) відношення чистого прибутку підприємства за певний період до виплачених дивідендів на акцію
- d) усі відповіді неправильні

26. Інвестиційний проект є економічно ефективним, якщо індекс дохідності інвестицій (I_d):

- a) дорівнює 0
- b) більше 0, але менше 1
- c) дорівнює 1
- d) більше 1

27. До організаційно-економічних чинників, що впливають на рівень ефективності використання капітальних вкладень, відносяться...

- a) технологія виробництва
- b) поліпшення структури капітальних вкладень
- c) конкуренція
- d) кон'юнктура ринку
- e) застосування більш прогресивних видів сировини та матеріалів

28. Найбільшу віддачу від капітальних вкладень можна отримати, якщо спрямувати їх на ...

- a) створення чи оновлення активної частини основних фондів
- b) проектування технології виробництва
- c) управління проектом

- d) маркетингові дослідження
- є) проектування нових видів продукції

5 ЛІТЕРАТУРА:

5.1 ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : Підручник.-К.: КНЕУ, 2008.

5.2 ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – Київ, Каравела, 2007
2. Бойчик І.М., Харків П.С., Хопчан М.І., Піча Ю.В. Економіка підприємства. Навчальний посібник. – Київ, «Каравела» 2002.
3. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: Навч. посіб. /За ред. С.Ф.Покропивоного. – К., 2002.
4. Економіка підприємства: Навч. - метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Г.О.Швиданенко, С.Ф.Покропивний, С.М.Клименко та ін. — К.: КНЕУ, 2000.
5. Харів П.С. Економіка підприємства: збірник задач і тестів: Навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008

6 ФОРМИ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Питання даної теми будуть перевірятися в усній формі і включені до модульного контролю та ККР.